

Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes
par paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumu
**Derīgo izrakteņu (smilts- grants) ieguvei atradnē "Aizkraukles
kreisais krasts 2018.gada iecirknis"**

PROTOKOLS

2018. gada 23.oktobrī,
Sērenē

Nr.1

Sanāksmes norises vieta:	Sērenes pagasta pārvalde, "Zvaniņš", Sērenes pagasts, Jaunjelgavas novads
Sanāksme atklāta:	2018. gada 23.oktobrī, plkst. 17:35
Sanāksme noslēgta:	2018. gada 23.oktobrī, plkst. 18:25
Sanāksmi vada:	Sandra Broka, SIA "Vides Konsultāciju Birojs" vides nozares vadītāja
Sanāksmē piedalījās:	Dalībnieku saraksts pievienots protokolam pielikumā
Sanāksmi protokolē:	Dace Strode, SIA "Vides Konsultāciju Birojs" vides eksperte (protokols sagatavots, izmantojot sanāksmes audioierakstu)

Darba kārtība:

- 1) Sabiedrības pārstāvju iepazīstināšana ar sanāksmes darba kārtību un ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.
- 2) Sabiedrības pārstāvju iepazīstināšana ar paredzēto darbību.
- 3) Diskusija par paredzēto darbību.

Sanāksme:

Sandra Broka, SIA VKB: Atklāj sanāksmi un iepazīstina dalībniekus ar sākotnējās sabiedriskās apspriešanas dienas kārtību.

Klātesošie tiek informēti, ka sanāksme tiek protokolēta – (tiek veikts sanāksmes audio ieraksts). Protokols tiks sagatavots un nosūtīts Vides pārraudzības valsts birojam (VPVB).

Klātesošie tiek iepazīstināti ar ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru un sabiedrības tiesībām uz līdzdalību tajā.

Sanāksmē piedalās arī paredzētās darbības ierosinātājas AS "A.C.B." pārstāvis karjera "Salenieki" vadītājs Rinalds Valeinis.

Sandra Broka, SIA VKB: Prezentē paredzēto darbību - derīgo izrakteņu (smilts- grants) ieguvu atradnē "Aizkraukles kreisais krasts 2018.gada iecirknis" (Prezentācijas materiāli pievienoti pielikumā).

Diskusija:

D.Strode: Prezentācijā Jūs saņēmat informāciju par uzņēmuma plānoto darbību. To, kāda būs atļautā darbība, un tās nosacījumus noteiks Vides pārraudzības valsts birojs atzinumā pēc izstrādāta IVN Ziņojuma rezultātiem. Tas nozīmē, ka var mainīties gan izstrādājami hektāri, gan m³, darba laiks un citi ar karjera izstrādi saistītie parametri. Tieši tā ir šīs procedūras būtība – izvērtēt visas iespējamās ietekmes. Šobrīd Jūs redzat uzņēmuma vēlmes, bet tās var tikt ietekmētas caur Jūsu priekšlikumiem un ietekmes uz vidi novērtējumu. Gala akceptu darbības apstiprināšanai dod pašvaldība.

Iedzīvotāja: Kā mainīsies ceļa izvietojums?

S.Broka: Ceļu no Lapsu mājām paredzēts novirzīt gar zaļo zonu¹ - zemes gabala Birznieki Z daļu

Iedzīvotāja: Vai veicot ietekmes novērtējumu tiek izvērtēta ietekme uz putniem, uz dzīvniekiem, bezmugurkaulniekiem, čūskām, kas tur ir? Un uz cilvēku arī?

S.Broka: Jā, Ziņojumā tiks izvērtēta darbības ietekme uz sugām un biotopiem. Tiks piesaistīti atbilstošas kvalifikācijas eksperti, kas dos savu atzinumu par teritorijā esošajām sugām un novērtēs darbības ietekmi uz tām.

Iedzīvotāja: Sakiet lūdzu, bet ja griezes tur dzīvo? Vai karjera izveidošana nevarētu viņas ietekmēt? Tur daudz putnu dzīvo, arī pūces un citi.

S.Broka: Tiks vērtētas visas putnu sugas, kurām paredzētās darbības teritorijā ir ligzdošanas vietas.

Iedzīvotāja: Karjeram paredzētais zemes gabals (zaļā zona) – viena zaļa oāze, kas tur vien palikusi. Vai tiešām nepietiek karjeram zemes, kur rakt?

Iedzīvotāja: Es saprotu, ka mērķtiecīgi karjers ir uzpircis zemes, mērķtiecīgi tika veikti grozījumi likumā par karjeriem, mērķtiecīgi tika piestrādāts pie teritorijas plānojuma, kas 2017.gadā ir grozīts. Iepriekšējā teritorijas plānojumā šīs teritorijas bija zaļās zonas, tagad tās ir rūpnieciskās teritorijas.

Sakiet, vai teritorijas plānojuma izstrādāšanas laikā pašvaldība, kas regulāri izsūta paziņojumus par nodokļiem, nevar atsūtīt vēstules, ka mainīsies zonējums? Šajā vietā taču īpašnieku nav daudz un tas tieši ietekmē šos īpašumus.

S.Broka: Aicinu būt aktīviem ne tikai situācijās, kad notiek paredzētās darbības sabiedriskā apspriešana, bet būt īpaši aktīviem, kad notiek teritorijas plānojuma apspriešana. Teritorijas plānojuma grozījumiem tiek veikta sabiedriskā apspriešana.

Iedzīvotāja: Teritorijas plānojuma apspriešana tiek paziņota vietējā avīzē un Vēstnesī, ko ne

¹ Šeit un turpmāk protokolā "zaļā zona" attiecināma uz nekustamā īpašuma "Birznieki" zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 3280 001 0021 (3.7 ha), kuru paredzēts atmežot karjera vajadzībām.

- vienmēr izlasa. Bet gadījumā, kad tieši blakus esošajam īpašumam tiek mainīta izmantošana, vai tad nevar atsūtīt tādu pašu paziņojumu, kā Jūs atsūtījāt tagad? Tās taču ir ļoti lielas izmaiņas īpašumam – pēkšņi no zaļās zonas blakus teritorija top par rūpniecisko zonu.
- S.Broka: Karjers šajā vietā ir no 1977.gada un Jums būtu ļoti rūpīgi jāseko līdzi, kā šajā vietā attīstās ieguve.
- Iedzīvotāja: Tajā vietā (*zaļā zona*) bija likopodija (*staipekņa sporas*) atradnes, anemones. Būtu labi, ja varētu nosargāt šo vienīgo zaļo teritoriju
- Iedzīvotājs: Šī teritorija (*zaļā zona*) uz doto brīdi strādā kā buferzona pret trokšņiem un putekļiem, kas nāk no karjera esošās darbības
- Iedzīvotāja: Šogad bija tik sausa vasara, karjeru var laistīt un viņi arī apsolīsies to darīt, bet dzīvē viss ir savādāk. Viņi var pateikt, ka strādās no 9.00 līdz 17.00 un sestdienās - svētdienās nē, bet dzīvē viss ir savādāk. Trokšņi jau tagad, ar visu buferzonu ir pietiekami lieli.
- Iedzīvotāja: Mēs jau arī to zemi (*zaļā zona*) varējām nopirkt, bet iepriekšējais īpašnieks jau bija to pārdevis karjeram.
- S.Broka: Tātad rezumējot - Jūsu vēlme ir, ka šo zemes gabalu (*zaļo zonu*) vajadzētu izvērtēt un paredzēt kā buferzonu – zaļo zonu, kas aizsargā visus īpašumus no karjera piesārņojošās darbības?
- Iedzīvotājs: Tur (*zaļā zona*) ne tikai mežs, bet arī pats reljefs pasargā no trokšņiem, ja valnis tur nav, tad viss aiziet tālāk un būtiski pasliktinās dzīves kvalitāte ne tikai tiem, kas tur dzīvo blakus, bet arī daudz tālāk. Ja nebūs nekādu šķēršļu, troksnis ies tālāk.
- S.Broka: Vai šeit klāt ir Lapsu mājas saimnieki? Šeit nav nekāds aizsargvalnis pret karjeru? Kā Jūs jūtaties?
- Iedzīvotājs: Visu laiku viss dreb, putekļi. Mājas man 20 m no karjera. Jau cik gadus. Rok visu strēli dziļumā, rok, cik dziļi grib.
- S.Broka: Vai darba kultūra, kvalitāte nemainās, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem?
- Iedzīvotājs: Tagad man ir tuvāk un tuvāk, nekā nemainās, iepriekš raka tālāk. Tagad, ja noņems to zaļo zonu, tad gandrīz pa manu ceļu – manu taciņu raks.
- Iedzīvotāja: Vai ietekme uz gruntsūdeņiem tiks vērtēta? Vai mums akās ūdens būs?
- S.Broka: Smilts-grants ieguve notiks mākslīgi nepazeminot gruntsūdens līmeni. Tas nozīmē, ka būtiski nevajadzētu mainīties gruntsūdens līmenim apkārtējā teritorijā. Kaut kādas gruntsūdens svārstības var paredzēt, jo Daugavas ūdens līmenis tieši korelē ar ūdens līmeni esošajā karjera ūdenskrātuvē. Ziņojuma gatavošanas laikā tiks noteikta ietekme uz visiem apkārtējiem ūdens resursiem, veikta depresijas piltuves aprēķins. Sākotnējā posmā ir paredzēts veikt ieguvei tikai līdz ūdens līmenim.
- Iedzīvotāja: Daugavas senlejā kā viena no problēmām tiek uzskatīta tā, ka cilvēki vairs neapstrādā laukus, iet projām. Nu kādā veidā pēc karjera izstrādes šeit varētu dzīvot?! Būs atkal pamesta vieta, nebūs cilvēku, apstrādātu lauku, visi biotopi aizies postā. Tas tikai tādēļ, lai izbūvētu ceļus Latvijas Valsts mežiem, lai varētu izvest mežus ārā.
- S.Broka: Sugu un biotopu eksperts nepētīs tikai vienu (apmežoto) zemes gabalu (*zaļā zona*). Vērtējums tiks dots visai paredzētās darbības teritorijai un kopējā ietekme novērtēta arī plašākā apkārtnē – līdz Daugavai un arī tāpat uz pārējiem virzieniem no atradnes. Tiks ņemti vērā arī dati, kas jau ir ekspertu rīcībā – Vislatvijas biotopu skaitīšanas rezultāti un cita informācija.
- Iedzīvotājs: Pagājušajā gadā bija eksperti un atrada aizsargājamas sugas.

- S.Broka: Sugu un biotopu, dzīvotņu iznīcināšana nav pieļaujama, un ja tas tiek paredzēts, tad saistās ar ļoti lielām izmaksām.
- Iedzīvotāja: Vai šeit ir klāt karjera puses pārstāvis? Ko jūs varat teikt par karjera paplašināšanos?
- R.Valeinis: Īsti nevarētu teikt, ka karjers tagad tiek paplašinās. Licences laukums karjera izstrādei ir nospraust jau ilgu laiku atpakaļ, un tur šī paplašināšana bija paredzēta.
- Iedzīvotāja: Bet Jūs jau varat arī neizstrādāt visu licences laukumu, samazināt to!
- R.Valeinis: Jā, mēs to varam, mēs varam jautājumu izskatīt.
- S.Broka: Protams, visu licences laukumu var neizstrādāt un tas Ziņojumā arī tiks aprakstīts: noteikti ierobežojošie faktori, izstrādes kārtas, dziļumi, tehnoloģiskie procesi, izmantojamā tehnika u.c. Iespējams, ka Ziņojumā nonāksim pie secinājuma, ka nevajadzēs izmantot problemātisko zemes gabalu (*zaļā zona*).
- Iedzīvotāja: Vai nevar izstrādāt tādus noteikumus, vai pieņemt likumu, ka karjeru nevar ierīkot tuvāk par 500 m no dzīvojamām mājām. Braucot no Rīgas var redzēt, ka daudzviet gar Daugavu ir saraktas bedres, iesākti karjeri, bet tas nav jādara uz cilvēku rēķina, pasliktinot viņiem dzīves apstākļus.
- S.Broka: Piekrītu, ka neviena darbība nedrīkst pasliktināt cilvēka dzīves apstākļus, bet šajā gadījumā ir jāmeklē līdzsvars. Uz šo brīdi lielākā karjera teritorija ir izstrādāta, bet pārējā - acīmredzami nepabeigta. Vai Jūs gribētu, lai izstrāde līdz galam nenotiek, darbība tiek pārtraukta, karjers pamests? Karjera izstrāde ir loģiski jānobeidz. Pamests karjers nav risinājums. Pēc karjera izstrādes teritorija tiks rekultivēta un ierīkota ūdenskrātuve. Protams, paies diezgan ilgs laiks, kamēr bijušais karjers iekļausies ainavā. Smilts grants materiālu izmanto blakus esošās rūpnīcas – tas nozīmē, ka materiālam ir pieprasījums un varētu paātrināt karjera izstrādi. Varētu teikt, ka karjers strādā kā liela rūpnīca, kur gala materiāls ir ne tikai smilts-grants, bet betons un bruģis.
- Iedzīvotāja: Tas ir labi, kad cilvēkiem ir darbs, ir attīstība. Kas nosaka cik ilgi karjers var darboties? Tas var būt bezgalīgi? Ik pa laikam padarbojas un tad pauzē, tas ir ļoti traucējoši.
- D.Strode: Karjers darbojas, kamēr tas tiek izstrādāts. Neizstrādātā karjerā rekultivāciju neveic. Uz šo brīdi ir palikuši 14 ha kuri ir jāizstrādā.
- Iedzīvotājs: Tos iepriekšējos raka no 1977.gada. Tad jau viņi strādās mūžīgi.
- S.Broka: Karjera izstrādes ātrums atkarīgs no materiāla pieprasījuma tirgū. Atradnei ir 2018.gadā izstrādāta pase, kura ir derīga 25 gadus, limiti tāpat. Šobrīd karjera izstrāde nav pieļaujama, jo tai jāveic ietekmes uz vidi novērtējums. Šobrīd uzņēmums var apstrādāt, šķirot un izvest no karjera jau izrakto smilts-grants materiālu.
- Iedzīvotājs: Cik ilgā laikā tiks izstrādāts?
- S.Broka: 80 000 m³ smilts –grants materiāla ieguve gadā – tāds ir uzņēmuma darbības plāns.
- R.Valeinis: Viss atkarīgs no pieprasījuma.
- S.Broka: No šodienas sanāksmes varam secināt, ka galvenie Jūsu iebildumi ir pret zemes gabala (*zaļā zona*) atmežošanu un izstrādi, jo vēlaties to redzēt kā aizsargbarjeru.
- Iedzīvotāja: Jā, jo iepriekšējā teritorijas plānojuma izstrādes laikā (2013.gadā), kura apspriešanā es arī piedalījos, tika apsolīts, ka šī būs zaļā zona, kamēr karjers darbosies. Pēc teritorijas plānojuma grozījumiem viņa ir ielikta kā rūpnieciskā zona. Bet ir taču iespējams, ka teritorija paliek kā rūpnieciskā zona un netiek

izstrādāta. Tik krasi mainīt zonējumu! Grozījumu apspriešanā es nepiedalījos, jo tad informācija bija tikai caur avīzēm. Karjera īpašnieks caur teritorijas plānojumu sev panācis labvēlīgu situāciju. Kā cilvēki, kas dzīvo ārpus teritorijas, valsts, kā viņi var ietekmēt teritorijas plānojumu? Mūsu valstī tas nav noteikts kā informē iedzīvotājus. Pēdējie grozījumi tika pieņemti ļoti ātri.

Iedzīvotājs: Cilvēks nevar visu dzīvi dzīvot un lasīt avīzes. Pašvaldībai pēc būtības vajadzētu reizi gadā izsūtīt nodokļu paziņojumus, informēt savus iedzīvotājus, ka kaut kas tiek darīts ar teritorijas plānojumu, pievērsiet uzmanību! Mūsdienās avīzes ir stipri nosacīta lieta, it īpaši pašvaldības avīze, kura netiek piegādāta regulāri. Es arī esmu palaidis garām tos grozījumus. Mēs taču neejam apkārt pa ciemu runādami par to, kas notiek pašvaldībā. It īpaši tad, kad cilvēki maksā pašvaldībai nodokļus. Nevar jau neviens tur neko izdarīt, ka viņš tur rokas. Tāpat visi trokšņi, vibrācija, tas viss ir. Bet, ja tā zaļā zona tiks likvidēta, tad apkārtējiem īpašumiem vairs nebūs nekādas vērtības, nākotnē bērni, mazbērni negribēs tur dzīvot, ja pastāvīgs troksnis ir apkārt. Tas nav tā, ka nostrādā fabrikā 8 stundas, aizej mājās, atpūties. Šeit mājās nevar atpūsties. Pat saslimt nevar, jo mājās nevar mierīgi gulēt, gulta lēkā. Tāpēc cerība ir, ka tā zaļā zona – mežs pasargā, cik nu viņš tur ir. Vismaz tās mājās, kas ir aiz zaļās zonas. Ir business, bet cilvēki arī vēlas blakus dzīvot. Mežam no tāda viedokļa ir liela ietekme. Es esmu maksājerētis šajās vietās pie Daugavas. No tā brīža, kad karjers tur sāka darboties, arī zivis šajā posmā nav. Zivis diezgan labi izjūt vibrāciju.

S.Broka: Vai ir visi viedokļi uzklauti?

Iedzīvotājs: Vai šie viedokļi ir rakstiski jāsūta?

S.Broka: Jūsu izteiktie viedokļi ir iekļauti sanāksmes protokolā. Jūs varat iesūtīt savus komentārus un priekšlikumus par paredzēto darbību Vides pārraudzības valsts birojam līdz 2.novembrim. Sanāksmes protokols tiks nosūtīts uz Vides pārraudzības valsts biroju un tiks ņemts vērā gatavojot IVN Ziņojuma programmu.

Paldies par izteiktajiem viedokļiem!

Sapulci vadīja:

Sandra Broka

Protokolēja:

Dace Strode

